

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 185 (XXIX) — Nr. 814

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Duminică, 15 octombrie 2017

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 527 din 11 iulie 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 80 alin. (2) și art. 213 alin. (1) din Codul penal	2-7
DECIZII ALE PRIM-MINISTRULUI	
647. — Decizie pentru eliberarea doamnei Roxana-Cezarina Bănică din funcția de secretar general adjunct al Guvernului, cu rang de secretar de stat	7
648. — Decizie privind unele măsuri pentru exercitarea funcției de secretar general al Guvernului	8

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 527

din 11 iulie 2017

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 80 alin. (2) și art. 213 alin. (1) din Codul penal

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Mihaela Ionescu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Marinela Mincă.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 80 alin. (2) din Codul penal, respectiv a dispozițiilor art. 213 alin. (1) din Codul penal, excepție ridicată, din oficiu, de Judecătoria Sectorului 1 București, respectiv de Florentina Ciortescu (Ghiban), în Dosarul nr. 8.657/299/2015* al Judecătoriei Sectorului 1 București și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.543D/2016.

2. La apelul nominal lipsește autoarea excepției, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care solicită respingerea, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate. În ceea ce privește dispozițiile art. 80 alin. (2) din Codul penal arată că neconstituționalitatea normei penale este dedusă din compararea acesteia cu dispozițiile art. 318 din Codul de procedură penală. De asemenea susține că reglementarea de către legiuitor a condiției lipsei antecedentelor penale în ceea ce îl privește pe infractor, pentru a se putea dispune renunțarea la aplicarea pedepsei, nu impietează asupra aprecierii pe care judecătorul o face cu privire la pericolul social al faptei deduse judecării ori asupra imparțialității și independenței acestuia. Cât privește dispozițiile art. 213 alin. (1) din Codul penal arată că textul de lege a mai făcut obiect al controlului de constituționalitate. Reține că elementul material al laturii obiective a infracțiunii de proxenetism prevede trei modalități de săvârșire a acestei fapte, printre care și acțiunea de „înlesnire” a prostituției, care, în concret, reprezintă o formă de incriminare a complicității la practicarea prostituției, în condițiile în care aceasta din urmă nu mai este prevăzută de legea penală. Apreciază că analiza acțiunilor concrete ce pot constitui acte de „înlesnire” a unei astfel de fapte penale reprezintă atributul exclusiv al judecătorului, nefiind o problemă de constituționalitate. Susține că termenul „înlesnire” are înțelesul obișnuit limbii române, astfel încât nu afectează previzibilitatea, predictibilitatea și claritatea normei penale criticate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 24 octombrie 2016, pronunțată în Dosarul nr. 8.657/299/2015*, **Judecătoria Sectorului 1 București a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de**

neconstituționalitate a dispozițiilor art. 80 alin. (2) și art. 213 alin. (1) din Codul penal. Excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 80 alin. (2) a fost invocată, din oficiu, de Judecătoria Sectorului 1 București, iar excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 213 alin. (1) din Codul penal a fost ridicată de Florentina Ciortescu (Ghiban), cu ocazia soluționării cauzei penale privind pe autoare, având ca obiect infracțiunea de proxenetism.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 80 alin. (2) din Codul penal, instanța de judecată reține că instituția art. 18¹ din Codul penal din 1969 nu este similară celei statuate în cuprinsul art. 318 din Codul de procedură penală (renunțarea la urmărirea penală), dar se aseamănă cu instituția renunțării la aplicarea pedepsei, reglementată de art. 80 alin. (1) și (2) din Codul penal, toate acestea reprezentând soluții adoptate de legiuitor în aplicarea principiului oportunității. Reține că, la baza instituțiilor menționate, se află săvârșirea unei infracțiuni de gravitate redusă și că, în raport de persoana infractorului, de conduita sa anterioară și de eforturile depuse pentru înlăturarea sau diminuarea consecințelor infracțiunii, se apreciază că aplicarea unei pedepse este inoportună. De asemenea invocă considerentele Deciziei Curții Constituționale nr. 23 din 20 ianuarie 2016, paragraful 31, pentru a sublinia că, deși, în opinia majorității judecătorilor Curții Constituționale și a instanței de judecată instituția reglementată de art. 318 din Codul de procedură penală este diferită de cea reglementată de art. 80 din Codul penal, în practică, diferența dintre cele două instituții este teoretică, existând multiple spețe în care organele de urmărire penală, după administrarea unui probatoriu complex, au dispus renunțarea la urmărirea penală, realizând un examen al gravității faptei, în funcție de criteriile prevăzute de art. 318 din Codul de procedură penală, o parte dintre acestea regăsindu-se și în art. 80 din Codul penal, însă fără condiționarea limitei de pedeapsă și antecedentei penale, prevăzute de acest din urmă text de lege. Arată, totodată, că legiuitorul noului Cod penal a condiționat posibilitatea instanței de judecată de a dispune renunțarea la aplicarea pedepsei de limita pedepsei cu închisoarea mai mare de 5 ani și de inexistența unei condamnări anterioare, comparativ cu puterea procurorului de a dispune renunțarea la urmărirea penală, pentru infracțiuni pentru care legea prevede pedeapsa închisorii de cel mult 7 ani, fără ca textul de lege să prevadă condiția lipsei unei condamnări anterioare. Observă că legea penală oferă procurorului posibilitatea de a dispune renunțarea la urmărirea penală pentru un număr de 198 de infracțiuni, iar judecătorului, de a dispune renunțarea la aplicarea pedepsei, pentru un număr de 151 de infracțiuni, din totalul de 236 de infracțiuni reglementate de aceasta. Reține, cu titlu exemplificativ, că printre infracțiunile cu cercetarea cărora organele judiciare sunt investite în mod obișnuit și pentru care instanțele judecătorești, oricât de neînsemnate ar fi, nu pot dispune sancțiunea prevăzută de art. 80 din Codul penal, se enumeră cele prevăzute de art. 213 din Codul penal — „Proxenetismul”,

art. 229 alin. (2) din Codul penal — „*Furt calificat*” și art. 295 din Codul penal — „*Delapidarea*”. În concluzie, făcând o comparație cu instituția renunțării la urmărirea penală, instanța, autoare a excepției, consideră că puterea de apreciere a gravității unor fapte nu poate fi extinsă doar pentru procuror la limita de pedeapsă de cel mult 7 ani de închisoare. Cu alte cuvinte, solicită ca judecătorul să aibă posibilitatea de a realiza un examen de individualizare a pedepsei, pentru a dispune renunțarea la aplicarea acesteia, în condiții similare dispunerii de către procuror a renunțării la urmărirea penală, așadar cu o limită de pedeapsă de cel mult 7 ani închisoare și necondiționat de existența antecedentelor penale. Prin urmare, instanța consideră că opțiunea legiuitorului de a da în puterea magistratului procuror posibilitatea individualizării sancțiunilor penale pentru fapte pedepsite cu închisoarea de cel mult 7 ani și independent de existența unor antecedente penale trebuie acordată și magistratului judecător, în caz contrar, textul de lege criticat fiind neconstituțional.

6. În motivarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 213 alin. (1) din Codul penal, autoarea susține, în esență, că acestea sunt neconstituționale, întrucât încalcă principiul previzibilității normei juridice în ceea ce privește incriminarea proxenetismului sub aspectul înlesnirii. Așadar, susține că norma penală nu precizează care sunt actele specifice înlesnirii și nu stabilește modul prin care se poate constata neîndeplinirea sau îndeplinirea exigențelor impuse de legiuitor, astfel încât responsabilitatea penală a unei persoane poate fi angajată în mod arbitrar, ca urmare a unei posibile aplicări greșite a legii. Cu referire la situația de fapt din dosarul de fond arată că acțiunea unei persoane care se prostituează de a solicita unei alte persoane, care deja practica această activitate, practicarea împreună a prostituției, fără ca prima persoană să pretindă sau să obțină de la cea de-a doua vreun folos patrimonial sau nepatrimonial, nu se poate asimila săvârșirii de către prima persoană a infracțiunii de proxenetism, în forma înlesnirii.

7. Judecătoria Sectorului 1 București opinează că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 213 alin. (1) din Codul penal este neîntemeiată. Analizând conținutul constitutiv al infracțiunii de proxenetism, instanța reține că, potrivit art. 213 alin. (1) din Codul penal, elementul material al laturii obiective a infracțiunii de proxenetism poate consta fie în acțiunea de a determina sau de a înlesni practicarea prostituției, fie în cea de a obține foloase patrimoniale de pe urma aplicării prostituției. Astfel, legiuitorul Codului penal actual, chiar dacă a dezincriminat practicarea prostituției, a înțeles să incrimineze, în continuare, în mod autonom, ca infracțiune, atât instigarea la prostituție, în modalitatea determinării la practicarea prostituției, cât și complicitatea la prostituție, în modalitatea înlesnirii practicării prostituției. De asemenea observă că legiuitorul a continuat să incrimineze și fapta de a obține foloase patrimoniale ca urmare a practicării prostituției. Reține că, potrivit doctrinei, infracțiunea de proxenetism, în modalitatea înlesnirii prostituției, se poate realiza prin orice acțiune prin care se face mai ușor de practicat sau de continuat practicarea prostituției, prin crearea de condiții favorabile practicării prostituției. Totodată, având în vedere că infracțiunea de proxenetism, în modalitatea înlesnirii practicării prostituției, constituie o infracțiune de complicitate la o faptă care, deși în trecut a fost incriminată, în prezent nu mai este prevăzută de legea penală, instanța de judecată face referire și la norma penală care reglementează instituția complicei, respectiv art. 48 alin. (1), potrivit căruia complice este persoana care, cu intenție, înlesnește sau ajută în orice mod la săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală. Întrucât complicitatea la prostituție constituie ea însăși o infracțiune, instanța consideră că, deși nu este obligatoriu ca prostituția să mai fie reglementată

de legea penală, totuși, este necesar ca acțiunile de înlesnire a practicării prostituției să aibă capacitatea de a favoriza, în mod real, activitatea de prostituție și, totodată, să fie săvârșită cu intenție directă sau indirectă. În același sens reține instanța că și doctrina penală în materie a apreciat că de esența acțiunilor de înlesnire a practicării prostituției este existența unei legături obiective între aceste acțiuni și practicarea prostituției. În concluzie, instanța apreciază că infracțiunea de proxenetism, în modalitatea înlesnirii practicării prostituției, nu este lipsită de previzibilitate și, în consecință, nu încalcă dispozițiile constituționale invocate, instanțelor judecătorești urmând să le revină, după analiza probatoriului, atribuția de a aprecia dacă, în concret, între acțiunile care constituie obiectul acuzării și practicarea prostituției există o legătură obiectivă și, ulterior, dacă se poate reține infracțiunea de proxenetism. Prin urmare, instanța consideră că cele învederate de autoarea excepției țin de interpretarea și aplicarea legii — raportat la situația de fapt care constituie obiectul acuzării, atribut al instanțelor judecătorești —, iar nu de previzibilitatea acesteia.

8. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate invocate.

9. Guvernul consideră că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 80 alin. (2) din Codul penal este inadmisibilă, întrucât autoarea acesteia nu formulează veritabile critici de neconstituționalitate, ci solicită, în realitate, modificarea soluției legislative consacrate de textul de lege criticat pentru faptul că se suprapune, în opinia sa, cu o altă instituție, respectiv cea a renunțării la urmărirea penală reglementată în Codul de procedură penală. Apreciază că o astfel de critică nu intră în competența de soluționare a instanței de control constituțional. Cât privește excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 213 din Codul penal consideră că aceasta este neîntemeiată. Reține, în acest sens, că textul de lege criticat nu cuprinde termeni cu înțeles echivoc, iar formularea nu este de natură a afecta previzibilitatea normei penale, orice destinat al acesteia fiind de așteptat a cunoaște înțelesul incriminării și a-și putea adapta conduita exigențelor legii. Arată că legiuitorul, cu respectarea legalității incriminării și a legalității sancțiunilor de drept penal, a stabilit, în cuprinsul art. 213 din Codul penal, incriminarea proxenetismului, deși prostituția a fost scoasă din sfera ilicitului penal. Dezincriminarea prostituției contribuie la reducerea celei mai extinse forme a traficului de persoane, având în vedere faptul că, de cele mai multe ori, simpla incriminare a prostituției în cadrul Codului penal era de natură a descuraja persoanele, victime ale traficului de persoane, de a se adresa organelor de urmărire penală și de a denunța inițiatorii grupurilor infracționale organizate. Apreciază că, în acest fel, mutarea oprobiului public de la persoana racolată la cea care racolează este de natură a ajuta la sancționarea adevăraților vinovați pentru extinderea fenomenului prostituției și altor fenomene corelative caracterizate printr-un grad de pericol social mult mai mare, în special traficul de persoane.

10. Avocatul Poporului consideră că dispozițiile art. 80 alin. (2) și art. 213 alin. (1) din Codul penal sunt constituționale. În acest sens arată că dispozițiile legale care stabilesc faptul că instanța de judecată nu poate dispune renunțarea la aplicarea pedepsei dacă infractorul a mai suferit anterior o condamnare nu aduc atingere principiului constituțional care consacră unicitatea, imparțialitatea și egalitatea justiției. Reține că renunțarea la aplicarea pedepsei nu este exclusiv o exprimare a voinței instanței de judecată, legea stabilind condiții cu privire la persoana infractorului sau cu privire la limita maximă

specială a pedepsei pentru care se poate aplica. În plus, conduita negativă avută anterior săvârșirii faptei este explicată în cuprinsul dispozițiilor criticate, unde se arată ce conduite pot fi considerate incompatibile cu renunțarea la pedeapsă. Observă că aceste condiții negative nu trebuie cumulate, fiind suficient ca una dintre condițiile prevăzute la alin. (2) lit. a)—d) să îl descalifice pe infractor pentru a se putea dispune renunțarea la aplicarea pedepsei. Reține că toate aceste condiții negative sunt de natură să demonstreze fie o perseverență a infractorului în conduita antisocială, fie o gravitate mai mare a infracțiunii săvârșite, fiind limitată, astfel, posibilitatea instanței de judecată de a avea încredere în persoane care au mai suferit o condamnare. Cât privește dispozițiile art. 213 alin. (1) din Codul penal apreciază că elementele infracțiunii nu necesită alte intervenții din partea legiuitorului, fiind îndeplinite cerințele de calitate ale legii, inclusiv previzibilitatea. Invocă Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni în materie penală nr. 5 din 10 februarie 2016 privind pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept „dacă în cazul infracțiunii de proxenetism săvârșită în modalitatea determinării prostituției lipsește tipicitatea ca trăsătură esențială a infracțiunii, în cazul în care întreținerea de acte sexuale în scopul obținerii de foloase a avut loc în mod repetat, dar cu aceeași persoană”, prin care a fost respinsă, ca inadmisibilă, sesizarea, reținându-se că problema a cărei dezlegare se solicită nu constituie o reală problemă de drept, generată de dificultăți de interpretare a normei de incriminare sau de opinii divergente exprimate în acest sens și argumentate din punct de vedere juridic, dispozițiile de drept substanțial incidente și care ar trebui interpretate fiind clare, inteligibile, neechivoce.

11. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

12. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

13. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 80 alin. (2) și art. 213 alin. (1) din Codul penal, care au următorul conținut:

— Art. 80 alin. (2): „Nu se poate dispune renunțarea la aplicarea pedepsei dacă:

a) infractorul a mai suferit anterior o condamnare, cu excepția cazurilor prevăzute în art. 42 lit. a) și lit. b) sau pentru care a intervenit reabilitarea ori s-a împlinit termenul de reabilitare;

b) față de același infractor s-a mai dispus renunțarea la aplicarea pedepsei în ultimii 2 ani anteriori datei comiterii infracțiunii pentru care este judecat;

c) infractorul s-a sustras de la urmărire penală ori judecată sau a încercat zădărnicierea aflării adevărului ori a identificării și tragerii la răspundere penală a autorului sau a participanților;

d) pedeapsa prevăzută de lege pentru infracțiunea săvârșită este închisoarea mai mare de 5 ani.”;

— Art. 213 alin. (1): „Determinarea sau înlesnirea practicării prostituției ori obținerea de foloase patrimoniale de pe urma practicării prostituției de către una sau mai multe persoane se

pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.”

14. Instanța de judecată apreciază că prevederile art. 80 alin. (2) din Codul penal aduc atingere dispozițiilor constituționale ale art. 124 alin. (1) și alin. (2) privind înfăptuirea justiției și ale art. 126 alin. (1), potrivit cărora justiția se realizează prin Înalta Curte de Casație și Justiție și prin celelalte instanțe judecătorești stabilite de lege.

15. Autoarea excepției susține că prevederile art. 213 alin. (1) din Codul penal sunt contrare atât dispozițiilor constituționale ale art. 1 alin. (1), potrivit căruia România este stat național, suveran și independent, unitar și indivizibil și alin. (3) referitor la valorile supreme ale statului de drept, ale art. 20 — „*Tratatul internațional privind drepturile omului*”, ale art. 21 alin. (3) privind dreptul părților la un proces echitabil, ale art. 23 referitor la libertatea individuală, ale art. 24 privind dreptul la apărare, cât și prevederilor art. 6 privind dreptul la un proces echitabil, din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Invocă, totodată, și dispozițiile art. 4 — „*Prezumția de nevinovăție*”, art. 5 — „*Aflarea adevărului*” și art. 6 — „*Ne bis in idem*” din Codul de procedură penală.

16. Examinând excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 80 alin. (2) din Codul penal, Curtea reține că textul de lege criticat exclude posibilitatea renunțării la aplicarea pedepsei în patru situații distincte, care sunt de natură a demonstra fie o perseverență a infractorului în conduita antisocială, fie o gravitate mai mare a infracțiunii săvârșite. Instituția renunțării la aplicarea pedepsei nu poate fi aplicată dacă: (a) infractorul a mai suferit anterior o condamnare, cu excepția cazurilor prevăzute în art. 42 lit. a) și lit. b) din Codul penal sau pentru care a intervenit reabilitarea ori s-a împlinit termenul de reabilitare; (b) față de același infractor s-a mai dispus renunțarea la aplicarea pedepsei în ultimii 2 ani anteriori datei comiterii infracțiunii pentru care este judecat; (c) infractorul s-a sustras de la urmărire penală ori judecată sau a încercat zădărnicierea aflării adevărului ori a identificării și tragerii la răspundere penală a autorului sau a participanților; (d) pedeapsa prevăzută de lege pentru infracțiunea săvârșită este închisoarea mai mare de 5 ani. Față de actele dosarului, Curtea constată că, în cauză, nu sunt aplicabile ipotezele reglementate în art. 80 alin. (2) lit. a), b) și c) din Codul penal. Așadar, de dispozițiile legale menționate anterior, criticate ca fiind neconstituționale, nu depinde rezolvarea cauzei în care s-a ridicat excepția de neconstituționalitate. Conform art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, „*Curtea Constituțională decide asupra excepțiilor ridicate în fața instanțelor judecătorești sau de arbitraj comercial privind neconstituționalitatea unei legi sau ordonanțe ori a unei dispoziții dintr-o lege sau dintr-o ordonanță în vigoare, care are legătură cu soluționarea cauzei în orice fază a litigiului și oricare ar fi obiectul acestuia*”. Or, „*legătura cu soluționarea cauzei*” presupune atât aplicabilitatea textului criticat în cauza dedusă judecării, cât și necesitatea invocării excepției de neconstituționalitate în scopul restabilirii stării de legalitate, condiții ce trebuie întrunite cumulativ, pentru a fi satisfăcute exigențele pe care le impun dispozițiile art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, în privința pertinentei excepției de neconstituționalitate în desfășurarea procesului (a se vedea Decizia nr. 438 din 8 iulie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 600 din 12 august 2014). În aceste condiții, Curtea constată că dispozițiile art. 80 alin. (2) lit. a), b) și c) din Codul penal nu au legătură cu soluționarea cauzei, în sensul art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, astfel încât excepția de neconstituționalitate urmează a fi respinsă ca inadmisibilă.

17. Cât privește excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 80 alin. (2) lit. d) din Codul penal, potrivit cărora nu se poate dispune renunțarea la aplicarea pedepsei dacă pedeapsa prevăzută de lege pentru infracțiunea săvârșită este închisoarea mai mare de 5 ani — întrucât aceasta a fost ridicată în prezenta cauză având ca obiect infracțiunea de proxenetism, care, potrivit art. 213 alin. (1) din Codul penal, se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani — Curtea constată că prevederile menționate sunt incidente în soluționarea cauzei aflate pe rolul instanței judecătorești, astfel încât dispozițiile legale criticate, raportate la obiectul cauzei în cadrul căreia s-a ridicat excepția de neconstituționalitate, au legătură cu soluționarea acesteia, în sensul art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată.

18. Examinând excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 80 alin. (2) lit. d) din Codul penal, Curtea reține că instanța de judecată, autoare a excepției de neconstituționalitate, face o comparație între instituția renunțării la aplicarea pedepsei și instituția renunțării la urmărirea penală, solicitând, în esență, ca judecătorul să aibă posibilitatea de a realiza un examen de individualizare a pedepsei, pentru a dispune renunțarea la aplicarea acesteia, în condiții similare dispunerii de către procuror a renunțării la urmărirea penală, în caz contrar, textul de lege criticat fiind neconstituțional. Având, însă, în vedere prevederile art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, conform cărora *„Curtea Constituțională se pronunță numai asupra constituționalității actelor cu privire la care a fost sesizată, [...]”*, Curtea reține că examinarea constituționalității unui text de lege are în vedere conformitatea acestui text cu dispozițiile și principiile constituționale, iar nu compararea unor prevederi legale dintr-o lege ori a prevederilor mai multor legi între ele. Așadar, examinarea constituționalității unui text de lege are în vedere compatibilitatea acestui text cu dispozițiile constituționale pretins violate, iar nu compararea unor prevederi legale dintr-o lege ori a prevederilor mai multor legi între ele și raportarea concluziei ce ar rezulta din această comparație la dispoziții ori principii ale Constituției. În aceste condiții, Curtea constată că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 80 alin. (2) lit. d) din Codul penal, astfel cum a fost formulată, este inadmisibilă.

19. În ceea ce privește excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 213 alin. (1) din Codul penal, Curtea reține că norma penală criticată se regăsește în titlul I al părții speciale a Codului penal, capitolul VII — *„Traficul și exploatarea persoanelor vulnerabile”* și prevede că determinarea sau înlesnirea practicării prostituției ori obținerea de foloase patrimoniale de pe urma practicării prostituției de către una sau mai multe persoane se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării unor drepturi. Codul penal din 1969, reglementând infracțiunea de proxenetism, stabilea la art. 329 alin. 1, situat în titlul IX — *„Infracțiuni care aduc atingere unor relații privind conviețuirea socială”*, capitolul IV — *„Alte infracțiuni care aduc atingere unor relații privind conviețuirea socială”*, că *„Îndemnul sau constrângerea la prostituție ori înlesnirea practicării prostituției sau tragerea de foloase de pe urma practicării prostituției de către o persoană, precum și recrutarea unei persoane pentru prostituție ori traficul de persoane în acest scop, se pedepsesc cu închisoare de la 2 la 7 ani și interzicerea unor drepturi.”* Aceste din urmă dispoziții au constituit obiect al controlului de constituționalitate prin deciziile nr. 21 din 24 ianuarie 2002, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 144 din 25 februarie 2002; nr. 893 din 16 octombrie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 764 din 12 noiembrie 2007; nr. 966 din 25 septembrie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 685 din 7 octombrie 2008 și nr. 563 din 3 mai 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 422 din

16 iunie 2011, Curtea statuând că incriminarea și sancționarea faptelor de prostituție și de proxenetism, în Codul penal de la 1969, reprezintă și îndeplinirea obligației asumate de statul român prin Decretul nr. 482/1955 de aderare la Convenția pentru reprimarea traficului cu ființe umane și a exploatarei prostituției acestora, care prevede că părțile la această convenție decid pedepsirea oricărei persoane care, pentru a satisface pasiunile altei persoane, ademenește, atrage sau îndeamnă, în vederea prostituției, o altă persoană, chiar cu consimțământul acesteia, sau care exploatează prostituția altei persoane, chiar cu consimțământul acesteia. În preambulul convenției se arată că *„prostituția și răul care o însoțește, traficul de ființe umane în vederea prostituției, sunt incompatibile cu demnitatea și valoarea persoanei umane și pun în pericol bunăstarea individului, a familiei și a comunității”*. Totodată, Curtea a reținut că, în ceea ce privește proxenetismul, incriminat prin însăși convenția menționată, caracterul său profund antisocial nu poate fi pus la îndoială și nu se poate vorbi despre neconstituționalitatea dispozițiilor art. 329 din Codul penal. De asemenea, Curtea a mai constatat că nu poate fi primită critica referitoare la restrângerea exercițiului unor drepturi ori al unor libertăți, deoarece, chiar dacă art. 26 din Legea fundamentală permite oricărei persoane de a dispune de ea însăși, acest lucru nu se poate face decât în acord cu bunele moravuri. Or, cum prostituția a fost calificată ca faptă antisocială sancționată de legea penală, este evident că și orice faptă ce vizează îndemnul ori înlesnirea practicării prostituției sau tragerea de foloase de pe urma practicării prostituției este contrară bunelor moravuri. Astfel, incriminarea unui astfel de comportament este departe de a fi în disproporție cu libertatea de exprimare, în sensul avansat de autor. Cât privește celelalte aspecte legate de incriminarea ca atare a infracțiunii de proxenetism, pe de o parte, și instigarea sau complicitatea la infracțiunea de prostituție, pe de altă parte, Curtea a constatat că acestea sunt aspecte ce excedează competenței sale, încadrarea juridică a faptelor celor cercetați într-o infracțiune ori alta fiind atributul exclusiv al instanței de judecată de drept comun.

20. Totodată, cu privire la dispozițiile art. 213 alin. (1) din Codul penal în vigoare, Curtea a pronunțat Decizia nr. 874 din 15 decembrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 170 din 7 martie 2016, în care, la paragrafele 13—14, a reținut că elementul material al laturii obiective a infracțiunii de proxenetism se poate realiza prin una dintre următoarele trei acțiuni distincte prevăzute de art. 213 alin. (1) din Codul penal, și anume determinarea practicării prostituției, înlesnirea practicării prostituției și obținerea de foloase patrimoniale de pe urma practicării prostituției de către una sau mai multe persoane. Varianta-tip a infracțiunii reia varianta-tip a incriminării cu aceeași denumire marginală din art. 329 din vechiul Cod penal, cu unele modificări de ordin semantic realizate prin utilizarea unor termeni și sintagme noi, și anume *„determinarea”* în loc de *„îndemnul”*, *„obținerea de foloase patrimoniale”* în loc de *„tragerea de foloase”*, *„una sau mai multe persoane”* în loc de *„o persoană”* (cu referire la practicarea prostituției). Acțiunea de determinare reprezintă, în fapt, o instigare, în sensul art. 47 din noul Cod penal, iar acțiunea de *„înlesnire”* constituie, la rândul ei, o modalitate a complicității, potrivit art. 48 din același act normativ, cu diferența majoră față de vechea reglementare că fapta determinată sau înlesnită, și anume prostituția — care era incriminată în art. 328 din Codul penal din 1969 — nu mai reprezintă infracțiune potrivit noii legislații. Rațiuni de politică penală — referitoare la asigurarea protecției persoanelor vulnerabile față de faptele de exploatare a acestora prin practicarea prostituției — au impus însă legiuitorului să incrimineze, în continuare, proxenetismul, atât în modalitățile normative simple de la art. 213 alin. (1) din noul Cod penal, cât

și în modalitățile agravate reglementate la alin. (2) și alin. (3) ale aceluiași articol, valoarea socială ocrotită fiind diferită față de cea avută în vedere de Codul penal anterior. Astfel, Codul penal din 1969 prevedea infracțiunea de proxenetism în titlul IX — „Infracțiuni care aduc atingere unor relații privind conviețuirea socială”, la capitolul IV — „Alte infracțiuni care aduc atingere unor relații privind conviețuirea socială”, în timp ce în noul Cod penal incriminarea faptei de proxenetism a fost adusă în titlul destinat protecției persoanei, care este titlul I — „Infracțiuni contra persoanei”, printre infracțiunile care se referă la exploatarea persoanelor vulnerabile, având reglementarea în capitolul VII — „Traficul și exploatarea persoanelor vulnerabile”. Pornind de la grupul de infracțiuni în cadrul căruia a fost inclusă fapta de proxenetism în noul Cod penal, obiectul juridic principal al acestei infracțiuni constă în relațiile sociale referitoare la atributele fundamentale ale persoanei, relații care presupun procurarea mijloacelor de existență prin muncă, în condiții de respect pentru regulile de morală și de asigurare a demnității umane, cu excluderea oricăror acte de dobândire a unor foloase patrimoniale din practicarea prostituției de către o altă persoană. Având în vedere necesitatea reprimării proxenetismului și ținând cont de faptul că acesta este legat, în mod indisolubil, de comerțul sexual, a fost necesară, totodată, și definirea „*practicării prostituției*”, în art. 213 alin. (4) din noul Cod penal, ca fiind întreținerea de acte sexuale cu diferite persoane în scopul obținerii de foloase patrimoniale pentru sine sau pentru altul.

21. În prezenta cauză, autoarea excepției susține, în esență, că norma penală criticată este neconstituțională, întrucât încalcă principiul previzibilității în ceea ce privește incriminarea proxenetismului sub aspectul „*înlesnirii*”. Cu privire la aceste critici, Curtea reține că orice act normativ trebuie să îndeplinească anumite condiții calitative, printre acestea numărându-se previzibilitatea, ceea ce presupune că acesta trebuie să fie suficient de precis și clar pentru a putea fi aplicat (a se vedea, în acest sens, spre exemplu, Decizia nr. 189 din 2 martie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 307 din 5 aprilie 2006, Decizia nr. 903 din 6 iulie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 584 din 17 august 2010 sau Decizia nr. 26 din 18 ianuarie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 116 din 15 februarie 2012). În același sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că legea trebuie să fie accesibilă justițiabilului și previzibilă în ceea ce privește efectele sale. Pentru ca legea să satisfacă cerința de previzibilitate, ea trebuie să precizeze cu suficientă claritate întinderea și modalitățile de exercitare a puterii de apreciere a autorităților în domeniul respectiv, ținând cont de scopul legitim urmărit, pentru a oferi persoanei o protecție adecvată împotriva arbitrarului (a se vedea Hotărârea din 4 mai 2000, pronunțată în Cauza *Rotaru împotriva României*, paragraful 52, și Hotărârea din 25 ianuarie 2007, pronunțată în Cauza *Sissanis împotriva României*, paragraful 66). De aceea, o lege îndeplinește condițiile calitative impuse atât de Constituție, cât și de Convenție, numai dacă norma este enunțată cu suficientă precizie pentru a permite cetățeanului să își adapteze conduita în funcție de aceasta, astfel încât, apelând la nevoie la consiliere de specialitate în materie, el să fie capabil să prevadă, într-o măsură rezonabilă, față de circumstanțele speței, consecințele care ar putea rezulta dintr-o anumită faptă și să își corecteze conduita.

22. Totodată, Curtea, având în vedere principiul generalității legilor, a reținut că poate să fie dificil să se redacteze legi de o precizie totală și o anumită suplețe poate chiar să se dovedească de dorit, suplețe care nu trebuie să afecteze, însă, previzibilitatea legii (a se vedea, în acest sens, deciziile Curții Constituționale nr. 903 din 6 iulie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 584 din 17 august 2010 și nr. 743 din 2 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al

României, Partea I, nr. 579 din 16 august 2011, precum și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului cu privire la care se rețin, spre exemplu, Hotărârea din 15 noiembrie 1996, pronunțată în Cauza *Cantoni împotriva Franței*, paragraful 29, Hotărârea din 25 noiembrie 1996, pronunțată în Cauza *Wingrove împotriva Regatului Unit*, paragraful 40, Hotărârea din 4 mai 2000, pronunțată în Cauza *Rotaru împotriva României*, paragraful 55, Hotărârea din 9 noiembrie 2006, pronunțată în Cauza *Leempoel & S.A. ED. Cine Revue împotriva Belgiei*, paragraful 59). Una dintre tehnicile standard de reglementare constă în recurgerea mai degrabă la categorii generale decât la liste exhaustive. Astfel, numeroase legi folosesc, prin forța lucrurilor, formule mai mult sau mai puțin vagi, a căror interpretare și aplicare depind de practică. Oricât de clar ar fi redactată o normă juridică în orice sistem de drept, există un element inevitabil de interpretare judiciară, inclusiv într-o normă de drept penal. Nevoia de elucidare a punctelor neclare și de adaptare la circumstanțele schimbătoare va exista întotdeauna. Deși certitudinea în redactarea unei legi este un lucru de dorit, aceasta ar putea antrena o rigiditate excesivă, or, legea trebuie să fie capabilă să se adapteze schimbărilor de situație. Rolul decizional conferit instanțelor urmărește tocmai înlăturarea dubiilor ce persistă cu ocazia interpretării normelor, dezvoltarea progresivă a dreptului penal prin intermediul jurisprudenței ca izvor de drept fiind o componentă necesară în tradiția legală a statelor membre. Prin urmare, art. 7 paragraful 1 din Convenție nu poate fi interpretat ca interzicând clarificarea graduală a regulilor răspunderii penale pe calea interpretării judiciare de la un caz la altul, cu condiția ca rezultatul să fie coerent cu substanța infracțiunii și să fie în mod rezonabil previzibil (Hotărârea din 22 noiembrie 1995, pronunțată în Cauza *S.W. împotriva Regatului Unit*, paragraful 36). Curtea a reținut că cele statuate de instanța de la Strasbourg în legătură cu principiul clarității și previzibilității legii au fost înglobate de instanța de contencios constituțional în propria jurisprudență (a se vedea, de exemplu, Decizia nr. 717 din 29 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 216 din 23 martie 2016).

23. Raportând cele menționate la norma penală supusă controlului de constituționalitate, Curtea reține că reglementarea variantei alternative a elementului material constând în „*înlesnirea*” practicării prostituției este în acord cu cele stabilite atât în jurisprudența instanței europene, cât și în jurisprudența instanței de control constituțional, revenind organelor judiciare sarcina de a stabili ce fapte întrunesc elementele constitutive ale acestei infracțiuni, formularea generală a normei incriminatoare urmărind să acopere o paletă cât mai largă de acțiuni ce „*înlesnesc*” în mod efectiv practicarea prostituției. De altfel, potrivit doctrinei, „*înlesnirea*” practicării prostituției se poate realiza prin orice acțiune prin care se face mai ușor de practicat sau de continuat practicarea prostituției. Înlesnirea poate consta în punerea la dispoziție a unui spațiu locativ, în finanțarea organizării unei case în care se practică prostituția, în crearea de condiții favorabile practicării prostituției, în promisiunea de a nu denunța faptul practicării prostituției etc. „*Înlesnirea*” practicării prostituției constă în ajutorul dat unei persoane să practice prostituția și se poate realiza sub orice formă și prin orice mijloace. „*Înlesnirea*” apare, deci, ca o formă specială a complicității la prostituție, pe care, însă, legiuitorul a incriminat-o ca modalitate a proxenetismului, așadar, ca infracțiune de sine stătătoare.

24. Pentru considerentele reținute în precedent, Curtea nu poate reține contrarietatea normei penale criticate față de dispozițiile constituționale și convenționale invocate, astfel încât excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 213 alin. (1) din Codul penal urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.

25. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

D E C I D E:

1. Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 80 alin. (2) din Codul penal, excepție ridicată, din oficiu, în Dosarul nr. 8.657/299/2015* al Judecătoriei Sectorului 1 București.

2. Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Florentina Ciortescu (Ghiban) în același dosar al aceleiași instanțe și constată că dispozițiile art. 213 alin. (1) din Codul penal sunt constituționale în raport cu criticile formulate. Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătoriei Sectorului 1 București și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 11 iulie 2017.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,

Mihaela Ionescu

DECIZII ALE PRIM-MINISTRULUI**DECIZIE**

**pentru eliberarea doamnei Roxana-Cezarina Bănică
din funcția de secretar general adjunct al Guvernului,
cu rang de secretar de stat**

În temeiul art. 15 lit. b) și al art. 19 din Legea nr. 90/2001 privind organizarea și funcționarea Guvernului României și a ministerelor, cu modificările și completările ulterioare, precum și al art. 1 alin. (1) lit. b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 25/2007 privind stabilirea unor măsuri pentru reorganizarea aparatului de lucru al Guvernului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 99/2008, cu modificările și completările ulterioare,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Articol unic. — La data de 15 octombrie 2017, doamna Roxana-Cezarina Bănică se eliberează din funcția de secretar general adjunct al Guvernului, cu rang de secretar de stat.

PRIM-MINISTRU

MIHAI TUDOSEContrasemnează:

Secretarul general al Guvernului,

Mihai Busuioc

București, 15 octombrie 2017.

Nr. 647.

DECIZIE
privind unele măsuri pentru exercitarea funcției
de secretar general al Guvernului

În temeiul art. 15 lit. b), art. 19 și al art. 22 alin. (1) din Legea nr. 90/2001 privind organizarea și funcționarea Guvernului României și a ministerelor, cu modificările și completările ulterioare, precum și al art. 1 alin. (1) lit. b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 25/2007 privind stabilirea unor măsuri pentru reorganizarea aparatului de lucru al Guvernului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 99/2008, cu modificările și completările ulterioare,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Art. 1. — La data de 15 octombrie 2017, domnul Mihai Busuioc se eliberează din funcția de secretar general al Guvernului, cu rang de ministru.

Art. 2. — Începând cu data prevăzută la art. 1, doamna Roxana-Cezarina Bănică se numește în funcția de secretar general al Guvernului, cu rang de ministru.

PRIM-MINISTRU
MIHAI TUDOSE

Contrasemnează:
Secretarul general al Guvernului,
Mihai Busuioc

București, 15 octombrie 2017.
Nr. 648.

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

